

CUPRINS

<i>Introducere</i>	9
1. Conceptele și obiectivele istoriei psihologiei	9
2. Paradigma – un reper în analiza istorică	15
I. ELEMENTE DE PSIHOLOGIE ÎN ANTICHITATEA ORIENTULUI ÎNDEPĂRTAT:	21
Psihofiziologie	21
Interpretarea etică a psihicului	22
Psihocogniția	23
Considerații finale	25
II. IDEAȚIA PSIHOLOGICĂ ÎN ANTICHITATEA GREACĂ PREARISTOTELICĂ (Școala din Milet, Heraclit din Efes, Școala eleată, Anaxagora, Empedocle, Democrit, Protagoras, Socrate, Platon)	27
III. CONCEPȚIA ARISTOTELICĂ DESPRE SUFLET	39
Contextul social-istoric	41
Viața și opera	41
Construcția și ideația primului tratat despre suflet: <i>De anima</i>	42
Considerații finale	46
IV. IDEI PSIHOLOGICE LA MEDICII ANTICHITĂȚII	48
Conotațiile psihologice ale operei lui Hipocrate	49
V. EMPIRISMUL ANTICHITĂȚII	51
VI. DE LA ANTICHITATE LA PARADIGMELE GÂNDIRII PSIHOLOGICE MODERNE (Plotin, Aurelius Augustinus, Thoma d' Aquino, Roger Bacon, Francis Bacon)	56
VII. RENÉ DESCARTES	62
Psihologia în sistemul cartesian	64
VIII. SPINOZA	70
Teoria afectelor	71
IX. SCURTĂ REFERIRE LA MATERIALISMUL ȘI ILUMINISMUL FRANCEZ DIN SECOLUL AL XVIII-LEA	73

X. PARADIGMELE PSIHOLOGICE MODERNE. ASOCIAȚIONISMUL	77
a) Înainte de reflexologie (Thomas Hobbes, John Locke, George Berkeley, David Hume, David Hartley, J.St. Mill, Alexander Bain, Herbert Spencer)	77
b) Asociaționismul centrat pe reflexul condiționat (Hermann Ebbinghaus, I.M. Secenov, I.P. Pavlov, I.M. Bechterev, Ed.L. Thorndike, Clark Hull, B.F. Skinner)	87
Replici la adresa asociaționismului	100
XI. STRUCTURALISMUL (Franz Brentano, Gustav Fechner, Hermann Helmholtz, W. Wundt, Ed.B. Titchener)	102
Structuralismul ca paradigmă	107
Critica structuralismului	108
XII. FUNCȚIONALISMUL (William James, John Dewey)	109
Funcționalismul ca sistem	112
Critica funcționalismului	113
Contribuțiile funcționalismului	114
XIII. BEHAVIORISMUL	115
Fondatorul behaviorismului	116
Behaviorismul ca paradigmă	117
Behaviorismul în dezvoltare	119
Critica behaviorismului	120
Contribuțiile behaviorismului	121
XIV. GESTALTISMUL	122
Precursori ai gestaltismului	124
Fondatorii gestaltismului	125
Principiile gestaltismului	125
Problematica învățării	130
Paradigma gestaltistă	131
Relația spirit-corp	131
Datele analizei științifice	132
Critici la adresa gestaltismului	132
Contribuțiile gestaltismului	133
O direcție productivă în dezvoltarea gestaltismului (C. Tolman) ...	134
<i>Design</i> experimental tip Tolman	135
Învățarea cognitivă	136
XV. PSIHANALIZA	138
Sigmund Freud – Date biografice	139
Edificiul faptic și teoretic al psihanalizei	140

Psihanaliza ca paradigmă	141
Viziunea psihanalitică asupra obiectului psihologiei	143
Raportul psihic-corp	144
Raportul simplu-complex sau principiul conexiunii	144
Factorii selecției	145
Critici la adresa psihanalizei	145
Contribuțiile psihanalizei la dezvoltarea psihologiei	148
Patru psihanaliziști care și-au afirmat „dreptul la diferență” față de Freud: Alfred Adler, Carl Jung, Otto Rank, S. Ferenczi	149
XVI. PSIHOLOGIA UMANISTĂ	153
Carl R. Rogers	154
Terapia centrată pe client	160
Grupurile de întâlnire	161
Relațiile intime	162
Problematica umanistă a educației și păcii	162
Alți promotori ai psihologiei umaniste (Abraham Maslow, Erich Fromm)	163
Replici critice la adresa psihologiei umaniste	165
XVII. TRECUT ȘI ISTORIE ÎN PSIHOLOGIA ROMÂNEASCĂ	167
Psihologia în opera lui Dimitrie Cantemir	167
Elemente de psihologie în învățământul superior (1860-1890)	168
Psihologia experimentală în România	169
Nicolae Vaschide	171
Constantin Rădulescu-Motru	172
Trei domenii conexe în sprijinul dezvoltării psihologiei românești: fiziologia, neurologia și endocrinologia (Ion Atanasiu, Gh. Marinescu, C.I. Parhon)	175
Începuturile psihologiei sociale	178
Psihologia românească după anii '20	179
Primul institut de cercetări psihologice în România	181
Institutul de Psihologie al Academiei Române	184
ANEXE:	
A. Criza psihologiei	186
B. Un exercițiu de „perspectivă istorică”	189
C. Tematica unei conferințe internaționale de istoria psihologiei	190
D. Elemente de cronologie universală	192
<i>Bibliografie</i>	207